

בשליחות אחרים, בין אם הוא של חבריו ישראל, ובין של עובד כוכבים⁽¹⁵⁾.

הלכך, מ"קרבנו" אחד הוא דרש למעט קרבן של חבריו ישראל ושל עובדי כוכבים, ומהשני דרש למעט יורש. ואיתר⁽¹⁶⁾ ליה חד, נשאר לו "קרבנו" השלישי, לרבות בעלי הוברין לסמיכה⁽¹⁷⁾.

זו היא דעת רבי יהודה, ומה שהשיב עליו רבי מאיר.

ועתה מבארת הגמרא דעת רבי מאיר: **ורבי מאיר, דאמר יורש ממיר, מאי טעמא?**

אמר לך, אמרה תורה, "ואם המיר ימיר בהמה בבהמה". יכול היה הכתוב לומר "ואם ימיר", וכפל הלשון "ואם המיר ימיר" בא לרבות את היורש⁽¹⁸⁾.

ורבי מאיר, יליף, לומד את דין סמיכה שהיא ב-ב "סוף הקדש", מתמורה, שהיא "תחילת הקדש".

מה "תחילת הקדש" יורש ממיר, כמו שלמדנו מ"ואם המיר ימיר", אף סוף הקדש "יורש סומך"⁽¹⁹⁾.

מדברי התוס' [מנחות שם], ודברים דומים כתב שם השיטה מקובצת בשם רבינו אלחנן.

15. שהרי ודאי אין העובד כוכבים עצמו אינו סומך על קרבנו, ולא צריך מקרא זה למעטו, ונתמעט מדרשא אחרת [בתורת כהנים פרשה ב ובגמרא מנחות שם], שנאמר [ויקרא א] "דבר אל בני ישראל, וסמך ידו", ודרשינן "בני ישראל סומכין ואין עובדי כוכבים סומכין". רש"י ותוס' ד"ה קרבנו.

16. גירסת השיטה מקובצת, ועוד.

17. הקשו תוס' [בשיטה מקובצת, ובמסכת ערכין שם]: למה צריך דרשה מהכתוב "קרבנו" למעט קרבן חבריו, הרי במסכת מנחות [צג ב] דרשינן ממה שאמרה התורה בפרשת סמיכה "וסמך את ידו", "ידו ולא יד אשתו, ולא יד שלוחו", ואם כן, כבר נתמעטה סמיכה על קרבן חבריו.

ומתריצים, שאם היה לנו המיעוט של "ידו" בלבד, היינו מעמידין אותו רק אם סמך על קרבן חבריו שלא בשליחותו, אך אם נתמנה להיות שליחו הרי הוא סומך מטעם "שלוחו של אדם

כמותו", ולפיכך צריך לדרוש דרשה נוספת למעט סמיכה על קרבן חבריו גם כאשר הוא שלוחו. וכן אם כתבה התורה רק חד "קרבנו", היינו ממעטים רק עובד כוכבים. אבל על קרבן של חבריו היה סומך.

הקשו בספרים רנו ליעקב וחיי אריה, למה לי קרא למעט עובד כוכבים כשהוא שלוחו [עיין היטב ברש"י ד"ה מחד קרא] הלא "אין שליחות לעובדי כוכבים"?

החיי אריה מבאר, שלכן נטו התוס' מדברי רש"י ופירשו "קרבנו" ולא קרבן עובדי כוכבים, שאין הכהנים סומכין עבורם. ומבאר, שמתמא סוברין התוס' שסמיכת כהנים אינה בגדר שליחות, אלא כשאר עבודות השייכות לכהנים.

18. גירסת השיטה מקובצת.

19. השפת אמת דן בשאלה האם לרבי מאיר, הסובר שירוש סומך, אם יש הרבה יורשים, האם כולם סומכין. והספק הוא, כיון שנלמד דינו מתמורה, ובתמורה עצמה אין השותפין ממירין, הרי גם היורשים אינם כולם סומכין, כי לא יתכן שהדבר ה"למד" יהיה חמור מהדבר ה"מלמד". אך אם נניח שדין "יורש סומך" הוא משום